

25 de novembre
Dia Internacional
De L'Eliminació
de la Violència
Contra La Dona

25 de Novembre
Unitats Didàctiques
Educció Infantil i Primària

OBJECTIUS A TREBALLAR:

- Eradicar els mites que minimitzen el problema de la violència de gènere.
- Acabar amb les creences de la superioritat de l'home sobre la dona.
- Educar en igualtat com a mitjà de prevenir la violència.

ACTIVITATS:

- **Conèixer les idees prèvies que té l'alumnat sobre aquest tema;** per això, es realitzarà una xerrada on haurien de respondre les següents preguntes:

- Qui neteja i fa les tasques a casa?

Qui ha de fer-ho?

- Les nines i els nins, poden fer les mateixes coses?

- Hi ha jocs i joguines per a nines i nins?

- Qui cuina a casa teva, la mare o el pare?
Qui hauria de fer-ho?

- Qui cuida els infants? Qui els du i recull del col·legi? Qui els du al pediatre?
- Hi ha coses que només les poden fer les nines o els nins? Quines?
- Els nins són més forts que les nines i per això les poden pegar, agredir, insultar?

Lectura i treball del conte: D'on surt aquesta nina?
TEXT DEL LLIBRE:

Per a Sami, abans tot era molt senzill. Primer: hi havia gent amb sirí. Segon: hi havia gent sense sirí. Tercer: els que tenien sirí eren més forts que els que no tenien sirí per la senzilla raó que tenien sirí!. No mereix la pena ni discutir-ho. Això ha estat així des del principi del món. Posem un exemple: els mamuts. En l'època dels mamuts passava el mateix: hi havia mamuts amb sirí i mamuts sense sirí. Quins eren més forts?

Així que Sami estava molt content per pertànyer al grup dels que tenien sirí. I que s'aguantin les nenes! Ell no tenia la culpa que els faltàs qualche cosa. Allà elles!

Però tot això era abans. Perquè un bon dia, Lluna va entrar en la classe de Sami. Vaig a presentar-vos Lluna, va dir la professora. Al principi, Sami no va fer cas de Lluna. Era un d'aquells éssers que no tenen sirí i que tan sols juguen amb pepes i dibuixen floretes de colors entre núvols de cotó.

I de sobte enmig de la classe de plàstica la professora va ensenyar el treball de Lluna i va dir somrient: - Que ho ets de bona! Què bé que dibuixes! En el foli, no hi havia floretes, sinó un enorme mamut.

Però bé, d'on surt aquesta nina?, es va demanar Sami.

- No pot ésser, d'on haurà sortit aquesta nina?, seguia demanant-se Sami una vegada i una altra.

De cop i volta, Sami va tenir una brillant idea: Lluna era una nina especial. Ara estava tot clar! Lluna tenia alguna cosa més que les altres nines. Exacte! Una sense sirí amb sirí! Vaja engany! Sami es va proposar en aquest moment investigar-ho.

- Quan tingués la prova del sirí de Lluna, l'hi ho contaria a tota la classe. Llavors ningú voldria jugar amb ella mai més!

Ràpid -es va dir Sami- he de començar immediatament.

Sami es va atracar a Lluna per espiar-la bé.

Va mirar per davall de la porta del bany i va veure que feia pipí asseguda, i no dempeus. Però això no importava en absolut. Tothom pot fer pipí assegut.

Un altre dia que Sami va anar a dormir a casa de Lluna, tampoc va tenir sort.

La nina es va canviar en el bany i va sortir amb el pijama posat, per cert, amb dibuixos de mamuts. Aquesta nit Sami no va veure res més. Ni altres nits que va anar a dormir, ni cap dia va veure res de res.

Sami no era ximple però, és tan difícil espiar aquestes coses! Després de desenes de nits i de desenes de dies, Sami no tenia ni una sola prova de res.

I llavors va arribar l'estiu.

Lluna i Sami es varen trobar en un camping.

Mentre les mares i pares muntaven les tendes de campanya, ells van cridar: -Anem a banyar-nos!

Estaven tan impacientis per ficar-se en el mar que es van oblidar d'agafar banyadors. ?

Es van adonar quan van arribar a la platja

- Brr! es va queixar Lluna, ara ens toca tornar?

- Ni parlar-ne, va pensar Sami. Aquesta és l'ocasió: ara o mai.

De tornar, res. Podem banyar-nos nus -va dir.

Estava convençut que Lluna no voldria, no obstant això, la va escoltar dir: -Bé, sí.

Ella va començar a despullar-se. El primer que va veure Sami va ser el cul. Però pels culs no es pot esbrinar molt: gairebé tots són iguals.

Després, Lluna es va donar la volta.

Sami es va quedar amb la boca oberta i els ulls a quadres! Tot just va aconseguir balbucejar: - el teu? el teu? no tens sirí! Estranyada Lluna es va mirar sota la panxa i va respondre:

- Clar que no! Jo tinc sirí!

I va començar a córrer tan tranquil·la cap a les ones!

Així que ara el món ha canviat per a Sami.

Abans havia uns éssers amb sirí i altres sense sirí.

Ara sap que uns tenen sirí i altres, sirí.

AH?! I TAMBÉ SAP QUE A LES NINES NO ELS MANCA RES.

ACTIVITATS:

1.- Després de llegir el llibre en veu alta per a tota la classe

(emprarem 10 minuts més o menys), dividirem l'alumnat en petits grups i els demanarem que reflexionin sobre el que s'ha llegit (això ens durà 20 minuts).

Per ajudar, els donarem una sèrie de preguntes perquè pensin:

- ✓ En el llibre Sami diu que els que tenen sirí sempre han estat més forts i millors; segons ell, això sempre ha estat així i no mereix la pena discutir-ho. Creieu que això és cert?
- ✓ Sami no comprèn com una nina es pot pujar als arbres, jugar al futbol, dibuixar mamuts ja que totes aquestes coses solament les poden fer els nins.
- ✓ Penseu que hi ha coses que solament han de fer els homes i les dones no?
- ✓ Creus que a les nines, pel que fa als nins, els falta un bocí?
- ✓ Tan sols per tenir sirí, Sami es considerava superior a Lluna; pensava que les nines no són com els nins i que són els nins els que han de manar perquè són més forts. Què opines d'aquesta afirmació?
- ✓ Creus que quan una nina és independent, intrèpida, atrevida, intel·ligent, no els agrada als nins i a les nines i la consideren una bestiola rara, com pensava Sami al principi?.
- ✓ El sexe biològic fa que els nins siguin superiors i hagin de dominar a les nines?

2.- Després del treball en petits grups, farem una activitat de posada en comú amb tota la classe.

Debatrem sobre els comentaris i cercarem solucions per evitar aquestes situacions en les quals el nin se sent superior a la nina sols per ésser del sexe masculí; per a aquesta activitat emprearem 20 minuts.

3.- Escriurem les conclusions i les penjarem en la classe per a recordar-les cada cert temps.

4.- Els demanarem que, a casa, comentin el conte a les seves mares i pares i realitzin un dibuix sobre els sentiments, emocions o sensacions que el llibre els ha transmès.

• **DETECCIÓ D'ESTEREOTIPS DE GÈNERE**

JOC:

Escriure en etiquetes paraules que designin rols, actituds, comportaments (dolços, violents, durs, sensibles, esportistes) segons es cregui que corresponguin a nines o nins.

S'escull una nina i un nin de la classe i se'ls cobreix amb una borsa de plàstic a la qual prèviament se li han tallat les parts del cap i dels braços perquè puguin posar-se-la a manera de vestit.

Es reparteixen les etiquetes entre els grups.

Els infants les van aferrant al nin o la nina segons creguin que són pròpies de cada sexe.

Posteriorment es comenta l'activitat i es demana a la nina i al nin que s'intercanviïn els vestits.

Se'ls demana també que expliquin si els agraden els seus nous adhesius que, segons la cultura que estem, segurament no se'ls assignaria.

S'emfatitza el fet que els estereotips són culturals i responen a creacions socials. No són inherents ni es basen en pressupostos biològics.

Tots i totes som iguals, el sexe no ha de determinar com ser ni que fer.

• **DRAMATIZACIÓ**

Podem realitzar una dramatització amb els nostre alumnat.

Es tracta de cercar qualsevol problema que es produeixi en la nostra aula (dos infants que volen la mateixa joguina, el mateix llibre i cap cedeix).

Aprofitant el dilema, dramatitzarem dues formes de resoldre'l:

a) De forma violenta amb crits, empentes... que solament condueix a sentir-nos malament i no arregla les coses.

b) L'altra, de forma pacífica per mitjà del diàleg i el consens.

Després reflexionarem sobre el viscut per a fer veure al nostre alumnat que la violència no condueix a res i no serveix per a solucionar els problemes..

“UN FORAT EN EL JARDÍ”

L'article 1 de la Declaració sobre l'eliminació de la violència contra les dones de Nacions Unides declara que la violència contra les dones és tot acte de violència basat en la pertinença al sexe femení que tingui o pugui tenir com a resultat un dany o sofriment físic, sexual o psicològic per a la dona, incloent les amenaces, la coacció o la privació arbitrària de llibertat, tant si es produeix en la vida pública com en la vida privada.

UN FORAT EN EL JARDÍ

Les cases del meu barri són totes iguals; tenen finestres amb cortines de tots els colors, teulades plenes d'ocells i canals per on, atropelladament, baixa l'aigua amb algun insecte que se les dona de mariner.

També tenen portes que s'obren cap endins, amb bonics timbres, que sonen per cridar a qui està ocupat a l'interior o reposa a la seva butaca mirant la televisió.

En totes elles, la vida és un anar i venir de persones, finestres obrint i tancant-se, jardins i tests amb flors que creixen a poc a poc mentre els seus habitants s'esforcen en les seves coses.

Tot és una rutina diària, ningú sap res de ningú i alhora ho sap tot, el seu treball, el nombre d'infants que tenen, el color del cotxe, fins i tot el seu equip de futbol; tot se sap o es creu saber.

El meu barri no és distint als altres, però avui, m'ha sorprès veure el meu veí cavant en el jardí.

El carrer estava en silenci i tothom mirava, però tan sols sentíem pena.

El meu veí de poca edat cavava just en el centre del jardí i prop de la porta d'entrada, un immens forat, tot al seu al voltant eren flors i arbustos perfectament podats i harmoniosament col·locats per color i fragància.

Aquell carrer ara era diferent i la seva casa no semblava igual a les dels altres, malgrat que, exteriorment, no havia canviat res, però aquell forat en el jardí semblava no tenir sentit en la nostra perfecta harmonia.

Ningú entenia el perquè dels seus actes, però en aquell fet demostrava una alteració de la rutina i harmonia del barri, que ningú podia entendre ni aprovar.

Ningú volia aquest forat profund i negre, com un abisme perillós en la porta de la seva casa, però ningú parlava ni feia res, ja que no els pertanyia a ells decidir a casa aliena.

Ningú va fer res i aquell forat es va convertir en pocs dies en un gran pou negre en l'interior del qual, aquest veí de poca edat es va anar perdent.

Un bon dia tot s'havia assecat i des de fora la casa semblava estar morta, l'única cosa que es va trobar va ser una nota en la vorera de l'abisme que deia:

“Aquest és l'abisme en el qual va viure la meua mare i en el qual m'he perdut a poc a poc”

Autora: Carmen Menéndez Oubiña.

Objectius:

1. Donar a conèixer els àmbits on s'exerceix violència contra les dones (familiar, social, laboral i escolar).
2. Reconèixer els diferents tipus de violència.
3. Aprendre a posar-se en el lloc de l'altre.
4. Treure a la llum aquells conflictes que fan sofrir a qui els pateix i a qui depèn d'aquestes persones, fent visible el sofriment d'aquests nins i nines.
5. Buscar la solució pacífica dels conflictes resolent-los en la seva arrel i buscant estratègies adequades.

Activitats:

1. Comentar el conte fent preguntes del tipus:
 - a. On ocorre l'acció?
 - b. Quin tipus d'història ens relata? Alegre, quotidiana, dramàtica, ciència ficció?
 - c. Qui són els protagonistes?
 - d. Què creieu que està passant? És una fàcil d'esbrinar? Per què?
 - e. Algú més coneix el que ocorre? Si és així què fan?
 - f. Si en el teu barri ocorregués una cosa així, que faries? Què farien els teus veïns?
 - g. Hi ha sofriment? Quin altres sentiments apareixen? Es veuen? Com i quan?
 - h. Hi ha solució? Què pots fer? Quin és el teu compromís?

2. - El dibuix de cases sempre ha representat el nostre jo, la nostra personalitat; un bon exercici seria que cada persona dibuixàs una casa, i que després l'aferràs en un paper continu deixant un buit per a la casa dels protagonistes. En aquesta última, és important recordar que l'aspecte extern és igual a la de la resta i deixar fer.....

Seria convenient treballar amb música de fons i a l'hora de pintar entre tothom la casa dels protagonistes, triar un tipus de música diferent. Una vegada acabat el mural, s'han de dibuixar els infants allà on volen estar i el que estarien fent.

El fet de formar part d'una obra comuna tendeix, si no es va amb compte, a la broma i el trull, per la qual cosa és aconsellable que entenguin que la seva posició és vista per la resta i que l'han de justificar.

3. Cercar en un diccionari les definicions d'abisme:
 - Profunditat gran i perillosa;
 - caure a l'abisme: El que és immens, insondable o incompreensible
 - *abisme de dubtes*: gran diferència o oposició entre persones, idees o coses.

Una vegada vistes les definicions, conversar de com cadascuna pot ajustar-se al conte.

La pregunta important és:

- ❖ La violència i la diferència d'idees o comportaments poden generar un abisme a la persona que ho sofreix? I als altres que l'envolten?
- ❖ Penses que hi ha molts forats en el jardí de la nostra societat, escola, etc.?
- ❖ Què hi pots fer? Què creus que fa l'altra gent? Pots canviar aquests comportaments?

4. Desenvolupar una llista de drets i altra de no drets
5. Realitzar un gran abisme per a col·locar en la porta del centre, amb la idea de fer-nos pensar a totes les persones que entrem, com se senten les víctimes de violència i que aquests comportaments moltes vegades no són vistos fins que ocorre una desgràcia.

Metodologia:

Per a la lectura del conte és important repartir el text a tothom. Es pot treballar en grup una vegada llegit. La seqüència d'activitats s'ha pensat per a complir els objectius marcats. És una activitat que necessitarà diverses sessions que han d'estar finalitzades per al dia 25 de novembre. S'ha intentat que la creativitat hi estigui present ja que, d'aquesta manera, podem arribar a una postura assertiva i d'empatia del nostre alumnat.

25 de novembre
Dia Internacional
De L'Eliminació
de la Violència
Contra La Dona

25 de Novembre
Unidades Didácticas
Educación Secundaria

OBJECTIUS A TREBALLAR:

- Eradicar els mites que minimitzen el problema de la violència de gènere.
- Acabar amb les creences de la superioritat de l'home sobre la dona.
- Educar en igualtat com a mitjà de prevenir la violència.

PHOOLAN DEVI, LA REINA DELS BANDITS.

UNA VIDA MARCADA PER LA VIOLÈNCIA.

“La Prise de l'école de Madhubai”, obra de teatre de Hélène Cixous, està basada en una història real que va tenir una gran repercussió en els mitjans de comunicació: la d'una dona índia, Phoolan Devi, coneguda amb aquest àlies.

Filla d'un pescador, va néixer el 1963 a Gurha ca Purwa, una zona pobra d'un dels països més empobrits del planeta. Pertanyia a la casta dels intocables, l'últim esglaó d'un sistema social estratificat, la casta més baixa i menyspreable; ser dona i pertànyer a aquesta casta suposava una doble discriminació que es traduïa en tot tipus de maltractaments, vexacions i violacions.

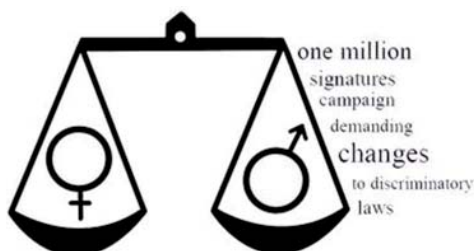
Era encara una nena quan va ser venuda pel seu pare a un home de 35 anys, que, després de violar-la reiterades vegades, la va repudiar per rebel, amb el consegüent menyspreu per part de la seva família, que considerava que era una causa de deshonra familiar i marginació social. Segrestada posteriorment per un grup de bandits i bandides, es va casar amb el cap de la banda i a la seva mort el va succeir com a cap. Es va fer famosa a la fi dels setanta i en la dècada dels 80: amb vint-i-cinc anys d'edat estava acusada d'una sèrie d'atracaments, segrests i assassinats. La major acusació que pesava sobre ella era

la mort de 22 homes d'una casta superior, que l'havien violat de forma cruenta durant diversos dies en una casa d'un llogaret, enmig del silenci còmplice de la gent del poble.

(Traducido de “A conquista da escola de Madhubai”, pág 42)

- **Informa't** sobre la tràgica vida d'aquesta dona, que passant per totes aquestes vivències, a més de la presó, va arribar a ser escollida com a representant en el Parlament indi, i acabaria sent assassinada quan ja era una figura llegendària en el seu país.
- **Reflexiona** sobre com el fet de ser dona va marcar tota la seva biografia, escrita des de la infància en clau de violència. Esbrina per què havent protagonitzat ella mateixa actes de gran violència, va ser escollida amb el suport popular per a formar part del Parlament indi.
- Què va arribar a simbolitzar Phoolan Devi per a molta gent?. I per a moltes dones?. A Espanya, què va fer que la violència contra les dones començàs a ser percebuda -tímidament- com a una xacra social?
- **Encara** que la violència contra les dones sembla ser una constant històrica, comuna a totes les cultures, en moltes societats no solament no està deslegitimada, sinó que té suport legislatiu i institucional, a més de social.

- **Informa't** sobre l'empara legal que la violència contra les dones té en nombrosos països, i informa't sobre els canvis legislatius recents que hi ha hagut a Espanya respecte a aquesta matèria.

- Llegeix aquest poema de Leila Djabali, "Per al meu torturador, tinent D...", *Espoir et parole, poèmes algériens*, trad. J.C.)

M'has bufetejat
 -mai no m'havien bufetejat-
 el corrent elèctric
 i el teu cop de puny
 i el teu vocabulari de brètol
 sagnava massa per poder enrogir
 tota una nit
 una locomotora al ventre
 arcs-iris davant els ulls
 era com si em menjàs la boca
 com si em negàs els ulls
 tenia mans per tot arreu
 i desig de somriure.

Després, un matí, un altre soldat va venir
 se t'assemblava com una gota de sang.

La teva dona, tinent,
 t'ha remenat el sucre del cafè?
 la teva mare ha gosat trobar-te bona cara?
 has acaronat els cabells dels teus infants?

Dividiu la classe en grups i repartiu el poema demanant que diguin el que entenen.

Després, posau-ho en comú.

ENAMORAR-SE

L'alumnat ha d'escriure una redacció en la qual descriu com creu que serà, o com li agradaria que fos, l'experiència d'enamorar-se.

La redacció serà anònima, però és molt rellevant que detallin com imaginin la persona de la qual s'enamoraran, quins aspectes els resultaran més atractius, en quin context es coneixeran, com es desenvoluparà la relació al principi?

- ✚ **Llegir les redaccions** contrastant si les expectatives s'ajusten als rols de gènere estereotipats: actiu/passiva, independent/ depenent, distant/ afectuosa
- ✚ **Determinar** si en la descripció de la persona de la qual s'enamoren, es valoren per igual aspectes del caràcter, del físic, estatus social
- ✚ **Prestar** especial atenció a idees estereotipades sobre l'amor, com: què fa sofrir? què converteix les persones en possessives?...
- ✚ **Fer una llista de coses** que ens fan sentir bé i coses que ens fan sentir

malament. Associar-les cadascuna amb un comportament desitjable o no desitjable de la persona estimada. Reflexionar si en la redacció realitzada hi ha situacions que ens poden fer sentir malament.

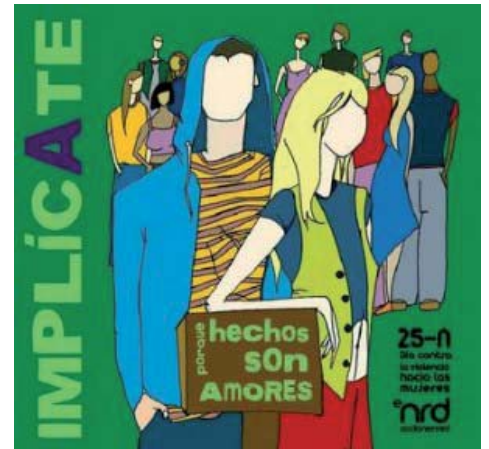
VIOLÈNCIA SIMBÒLICA

La vivència de diverses formes de violència simbòlica contra les dones és molt freqüent i molt tolerada socialment, per això, passa desapercebuda per a les pròpies dones que la sofreixen.

Que no es percebi com a violència, no vol dir que no tingui conseqüències per a les dones, especialment per a la seva autoestima..

Pensa i descriu situacions en les quals hagis vist actituds violentes com:

- ❖ **Ridicularitzar** el comportament d'una dona, exagerant les característiques femenines
 - ❖ **Ignorar** les aportacions, intervencions, suggeriments, bromes, etc. realitzades per una dona en un grup, sobrevalorant les dels homes del grup
 - ❖ **Cosificar** les dones, amb comentaris sobre l'aspecte físic com a característica més rellevant (o l'única!)
- Com et sentiries si fossis tu la persona destinatària d'aquesta violència?
 - Pensa en com aquests sentiments et farien comportar en situacions futures.
 - Creus que sortiries reforçada o afeblida d'aquestes vivències?
 - **Reconeixes** alguna font d'insatisfacció en la teva personalitat que pot estar originada per vivències com les quals has descrit tu o alguna companya o algun company?
- **Elabora** per a cada situació un argumentari per a pal·liar els efectes negatius d'aquesta experiència, i reflexiona sobre com és d'important adonar-se de com ens afecten fins i tot les coses sobre les quals no pensam.
 - **Fes un decàleg** de comportaments que no s'han de tolerar entre companyes i companys de classe, penja-lo a la paret amb una explicació de per què rebutjau aquest comportament (posant l'accent en com fa sentir-se a la persona destinatària) i recordau-lo cada vegada que vegeu que s'està incomplint

AIXÍ TAMBÉ ES FORMA L'IMAGINARI SOCIAL MISÒGIN

La misogínia, aversió o odi a les dones, pren múltiples formes en totes les cultures.

Els acudits contra les dones són una forma freqüent de violència contra les dones que solen ridiculitzar-les respecte a les seves capacitats intel·lectuals, el seu aspecte físic, el seu rol social.

Analitza la càrrega misògina d'aquests acudits i reflexiona sobre l'abundància d'acudits contra les dones, i encara que, a pesar d'ésser en moltes ocasions reversibles, no és freqüent escoltar-los ni tenen la mateixa acceptació.

Has escoltat en alguna ocasió acudits semblants? Va ser en situacions d'estar de broma o creus que es buscava ofendre?

¿ ACUDITS?

- Què fa una dona en el llit després de fer l'amor?... Destorba.
- Què fa una dona fora de la cuina?... Turisme.
- Què hi ha darrere una dona intel·ligent?... Un home sorprès.
- Què cal fer per a ampliar encara més la llibertat d'una dona?... Endollar la planxa a un allargador.
- Què li passa a una dona si es menja un mosquit?... Té mes cervell a l'estómac que al cap.
- Què significa ajudar en la neteja de la casa?... Aixecar els peus quan la dona passa l'aspiradora.
- Què té una dona de quaranta entre els pits que no té una de vint?... El llombrígol.

🚩 **Analitza** els acudits misògins a partir de les següents funcions de l'humor:

Funció sociopositiva: cohesionar al grup entorn de bromes que són compreses i compartides pels seus membres.

Funció socionegativa: posar de manifest qui no pertany al grup i, per tant, no és subjecte que comparteix l'humor grupal, sinó objecte del mateix

- 🚩 Qui realitza normalment acudits misògins?
- 🚩 Reaccionen per igual davant aquests acudits els homes i les dones?
- 🚩 Com creus que se senten les nines, adolescents, dones adultes quan escolten aquests acudits?

- ✚ Reflexiona sobre les diferents emocions segons l'edat de qui els escolta, especialment en el cas de nines i adolescents que estan formant la seva identitat.
- ✚ **Llegeix** l'article següent i reflexiona.

Llegeix l'article següent i reflexiona

Els acudits sexistes ajuden a justificar la violència contra les dones.

Així ho ha demostrat una investigació realitzada en la Universitat de Granada en una mostra de 109 barons universitaris d'entre 18 i 26 anys.

Els resultats d'aquest treball seran presentats públicament en el marc de l'International Summer School and Symposium on Humour and Laughter, que se celebra a Granada.

Els acudits sexistes (i aquest tipus d'humor en tots els seus vessants) afavoreixen els mecanismes mentals que inciten la violència i el maltractament cap a les dones en aquells subjectes que presenten actituds masclistes.

Així es desprèn d'un estudi realitzat en la Universitat de Granada, i que serà presentat en el marc del simposi internacional més prestigiós del món sobre el sentit de l'humor i les seves aplicacions científiques ('International Summer School and Symposium on Humour and Laughter: Theory, Research and Applications') que se celebra a Granada. Per a realitzar aquesta investigació, els científics van aplicar diversos qüestionaris a un grup format per 109 estudiants universitaris barons, d'entre 18 i 26 anys.

Se'ls van presentar dues llistes d'acudits, una amb acudits masclistes en els quals es denigra la dona i una altra amb acudits normals, sense cap contingut sexista. A continuació, les persones investigadores els van plantejar diversos escenaris amb diferents casos d'agressions a dones, des de més lleus a més greus, per a demanar-los després, com actuarien davant un escenari d'aquest tipus.

Toleren més la violència

El treball va demostrar que qui havien escoltat acudits masclistes es mostraven molt més tolerants amb l'agressió a les dones que qui no, és a dir, aquest tipus d'humor afavoreix els mecanismes mentals tolerants amb els comportaments violents cap a les dones.

Les investigadores adverteixen, no obstant això, que els subjectes en els quals l'humor sexista influeix negativament tenien una predisposició a tolerar la violència cap a la dona, tal com es va desprendre d'una enquesta que amidava actituds sexistes contra les dones.

Alguns dels ítems que componen l'escala que les persones científiques van utilitzar per a amidar les actituds sexistes dels homes van ser:

- a) "En el fons, les dones feministes pretenen que la dona tenguí més poder que l'home".
- b) "La majoria de les dones no aprecien completament tot el que els homes fan per elles"
- c) "Existeixen moltes dones que per a burlar-se dels homes, primer s'insinuen sexualment a ells i després rebutgen els avanços d'aquests".

Aquest treball ha estat realitzat per les professores i professors Mónica Romero-Sánchez, Mercedes Durán, Hugo Carretero Déu, Jesús L. Megías i Miguel Moya, dels departaments de Psicologia Social i Psicologia Experimental de la Universitat de Granada. Els resultats d'aquesta investigació han estat acceptats per a la seva publicació en la prestigiosa revista americana *Journal of Interpersonal Violence*.

Referència: Mónica Romero Sánchez. Departament de Psicologia

NOSALTRES, ELS NOSTRES COSSOS

Un element fonamental per a la felicitat i l'autoestima és agradar-en el propi cos per a poder gaudir de totes les sensacions i sentim constantment. No obstant això, la pressió social, el control ha de ser el cos de les dones, amb estereotips absurds que bellesa que hi ha en la diversitat dels cossos, fa que moltes dones segons les estadístiques), reneguin del seus cos, i desitgin canviar-als canons de la moda

se, reconèixer-se emocions que social, sobre com neguen tota la (gairebé totes, lo per a ajustar-se

ACTIVITATS

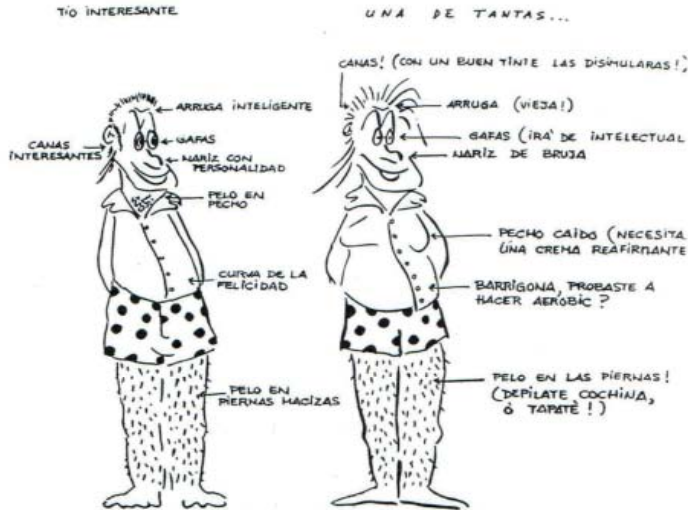
-**Fes una llista** de parts del teu cos amb les quals no estàs a gust (la llista és per a tu, no l'has de mostrar a ningú, però és molt important que siguis honesta amb tu mateixa). Per què desitges canviar aquestes parts? Com t'agradaria que fossin? Quins aspectes de la teva vida creus que millorarien si poguessis canviar-les? D'on creus que ve la teva insatisfacció amb tu mateixa?

- **Fes una llista** dels mitjans pels quals es transmeten els canons de bellesa.

- **Fes una llista** de com hauria de ser el cos d'una dona segons aquests mitjans. (És important detenir-se en tantes parts del cos com consideris, per a visualitzar fins a quin punt volen controlar- i que siguem nosaltres mateixes qui fem de guardianes dels nostres cossos: des de les pestanyes fins a les ungles dels peus).

Encara que la pressió sobre els homes ha anat augmentant en els últims anys, la diferència respecte a les dones és abismal

Los baremos para calificar la belleza son muy relativos. Observa que hay criterios de belleza muy diferentes, según las razas, culturas y según el sexo:

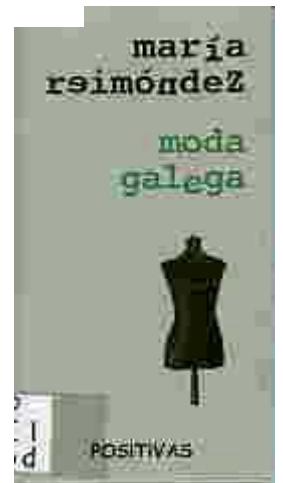
- Reflexiona sobre els diferents missatges que ens envien sobre la bellesa femenina i la masculina, en termes físics i d'altres aspectes com la comoditat a l'hora de vestir-se, el desenvolupament muscular associat a la pràctica d'esports

- Llegeix els poemes següents de l'escriptora **María Reimóndez**, del seu poemari *Moda Galega*, sobre les botigues de roba de diferents carrers de la ciutat de Vigo. Reflexiona sobre alguns dels aspectes d'aquests poemes que destaquem al final, i sobre altres idees que relacionis amb ells.

Ana Piñeiro: "Camiño Espedrigada"

Heus aquí la botiga com un gueto.
 El club de les grasses,
 el reducte de la societat de les talles.
 Heus aquí aquests agradables vestits
 que semblen sacs a l'espera de farciment.
 Si el farciment fos gra o patates estaria bé.
 Però el farciment som nosaltres,
 els nostres cossos -nosaltres, al cap i a la fi-,
 les nostres corbes magres o voluminoses
 cossos d'ampla bellesa,
 cossos de càlides formes,
 cossos de l'erotisme oblidat.
 Són les dones que poden matar-te
 amb el seu pes
 i volem ficar-les en un gueto
 de botigues elegants i talles per a grasses.

Traduït de la traducció al castellà de María Reimóndez

- ❖ **Què et suggereix l'expressió " la botiga com un gueto"?** Hi ha moltes dones que no poden comprar roba que els agrada en botigues que no venen talles grans?. Darrere aquesta pràctica no s'amaguen raons econòmiques, ja que és un segment de la població molt nombrós, sinó pràctiques d'empresa que saben que el món de la moda s'alimenta de la insatisfacció de les dones amb el seu cos, i que no volen veure les seves marques devaluades per que les duguin dones grasses. Penseu en algunes d'aquestes botigues i escriviu una carta a l'empresa demandant talles i models que recullin tota la varietat que hi ha de cossos de dones. Lliureu una còpia en cada botiga el dia 25N, per a ajudar a transmetre que també existeix la violència simbòlica contra totes les dones.

- ❖ **Reflexiona sobre la estigmatització social de la grassor.** Esbrina com han anat canviant els cànons de bellesa al llarg del temps. Distingeix els missatges contra la grassor per qüestions de salut dels que amaguen prejudicis estètics.
- ❖ **Reflexiona sobre els versos som nosaltres/ els nostres cossos/-nosaltres, al cap i a la fi.** Investiga sobre la separació entre nosaltres i els nostres cossos, típica de la cultura occidental, i que podem apreciar en com ens relacionem amb el nostre cos: veient-lo per trossos i no com un tot, com un tros que hem de modelar i controlar, i no com una font de plaer?...

Eduardo Iglesias: Còmplice

Un dia d'aquests tu i jo anirem de compres.
 Tal com vam fer fa només uns dies a Munich,
 que es diu com si quedés aquí al costat.
 Però en comptes de comprar un vestit per a cap d'any
 amb el qual no trenquis la tradició de passar fred
 visitarem la botiga de l'autoestima i la de voler-se tant
 que et vulguin els altres,
 la botiga del descobriment,
 la botiga dels ulls oberts,
 la botiga on, penjada en el millor dels penja-robes,
 es trobi la persona.
 És una passejada necessària,
 una passejada per a recuperar el somriure,
 per a desfer-se dels maleïts prínceps blaus que no existeixen
 o són només miratges estúpids d'una imatge que creiem voler. Que
 creure.
 Que creiem creure.
 Que volem voler.

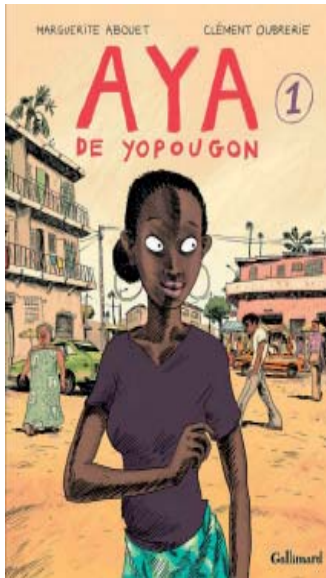

volem

Traduït de la traducció al castellà de María Reimóndez

- 🚩 Què esperaries trobar a la botiga de l'autoestima?
- 🚩 Com creus que estimar-se una mateixa ajuda a sentir-se volguda pels altres?
- 🚩 Per què creus que la botiga de l'autoestima seria un descobriment?
- 🚩 Què et suggereixen els versos " penjada en el millor dels penja-robes es trobi la persona"?
- 🚩 Per què creus que acaba aquest poema fent-nos pensar sobre els prínceps blaus?
- 🚩 Què representa el príncep blau en l'imaginari social?

INSTITUTRIU DE YOPOUGON

Institutriu, Adjoua i Bintou són tres amigues del barri de Yopougon, a Costa d'Ivori: una prefereix ballar, l'altra sortir amb al·lots, i l'altra estudiar per a ser una mica més que una mestressa de casa.

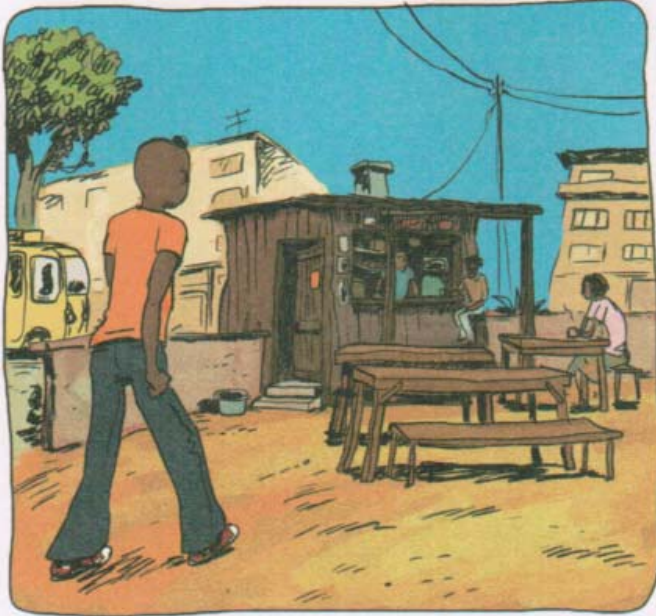
Per mitjà d'aquest còmic, coneixeràs el dia a dia de la gent d'Àfrica, on no tot és guerra i violència, on també hi ha un espai per a divertir-se i viure en pau, amb els petits problemes de cada dia.

Però també és una excel·lent història per a analitzar els estereotips sexuals, els prejudicis, la discriminació directa contra les dones, la forma d'aquestes de rebel·lar-s'hi o d'assumir-la.

Contada des de la vivència diària en un país africà, resulta un exemple immillorable de la universalitat del patriarcat, de com modela personalitats, expectatives, desitjos i com aquests determinen finalment la vida dels seus protagonistes.

Recomanem la lectura d'aquest primer volum d'Institutriu de Yopougon i animar l'alumnat a comentar aquells aspectes que considera que reflecteixen alguna forma de discriminació cap a les dones i analitzar les diferents actituds de les dones i els homes protagonistes davant elles.

**RELACIÓN DE VÍCTIMAS MORTALES POR VIOLENCIA DE GÉNERO DATOS PROVISIONALES.
AÑO 2009**

MUERTES CONFIRMADAS

Nº	NOMBRE	NACIONALIDAD	FECHA	LUGAR
1	Orfea E. C. G.	Ecuatoriana	5-2-2009	Parla (Madrid)
2	Cristina M. R.	Española	10-2-2009	Sevilla
3	M ^a . Nieves M. G.	Española	20-2-2009	Madrid
4	Juana Maria C. R.	Española	20-2-2009	Huelva
5	Concepción P. E.	Española	26-2-2009	Otura (Granada)
6	Francisca D. M.	Española	6-3-2009	Beneixida (Valencia)
7	M ^a . Del Mar C. J.	Española	15-3-2009	Altafulla (Tarragona)
8	Fabiola del Socorro P. Q.	Colombiana	22-3-2009	Castellón
9	María Izaskun J. B.	Española	23-3-2009	Gernika (Vizcaya)
10	María F. J.	Española	3-4-2009	Piñar (Granada)
11	Isabel A. B.	Española	10-4-2009	Valencia de Alcántara (Cáceres)
12	Yasmin Zamira R. (*)	Española	9-5-2009	Irún (Guipúzcoa)
13	Carmen Rosa D. H.	Española	12-5-09	Guía de Isora (Santa Cruz de Tenerife)
14	María C. R.	Española	20-5-09	Albox (Almería)
15	Emilia Esperanza F. R.	Española	20-5-09	Tacoronte (Santa Cruz de Tenerife)
16	Isabel C. R.	Española	21-3-09	San Cristobal de la Laguna (Santa Cruz de Tenerife)
17	Weiyu Q.	China	26-5-09	Barcelona
18	Francisca G. B.	Española	27-5-09	Castellón
19	Avril Louise F.	Irlandesa	29-5-09	Orihuela (Alicante)
20	Natasa H.	Bosnia	31-5-09	Malgrat de Mar (Barcelona)
21	María Teresa G.	Española	3-6-09	Abreira (Barcelona)
22	Meryem Z.	Marroquí	12-5-09	Rubí (Barcelona)

23	Dulce Nombre de María C.	Española	13-6-09	Parla (Madrid)
24	M ^a . Paz M. G.	Española	14-6-09	Elche (Alicante)
25	Maximina Rosario R. D.	Española	15-6-09	Las Palmas de G.C.
26	Nayrobys Yahaira A. M.	Dominicana	20-6-09	Fuenlabrada (Madrid)
27	Isabel P. C.	Española	1-7-09	Los Palacios (Sevilla)
28	Ekram C. L.	Española	15-07-09	Ceuta
29	M ^a Luz T. P.	Peruana	16-07-09	Coruña
30	Eva María R. C.	Española	25-07-09	Chozas de Canales (Toledo)
31	M ^a Estrella B. P.	Española	28-07-09	Cartagena (Murcia)
32	Catalina B. J.	Española	28-07-09	Ronda (Málaga)

(*) Nacida en Colombia y nacionalidad española

Mona Svea Mariann, fallecida el 18-4-09 en Torrevieja (Alicante) que figuraba en la relación (Nº. 12) ha sido excluida porque el fallecimiento se debió a causas naturales y su presunto agresor ha quedado en libertad sin cargos.

Nº	NOMBRE	NACIONALIDAD	FECHA	LUGAR
33	Ana Encarnación E. V.	Española	3-8-09	Tolox (Málaga)
34	Ubalina P. L.	Española	7-8-09	Coristanco (A Coruña)
35	Nadia R. C.	Española	25-8-09	Barcelona
36	Laura A. L.	Española	26-8-09	Orense
37	María R. V.	Colombiana	30-8-09	Badalona (Barcelona)
38	Isabel S. S.	Española	3-9-09	Vélez Rubio (Almería)
39	Elvira Rosario S.	Ecuatoriana	6-9-09	Ondara (Alicante)
40	Inmaculada G. H.	Española	7-9-09	Utiel (Valencia)
41	María Fernanda L. de F.	Uruguaya	12-9-09	Granadilla de Abona (S.C. de Tenerife)
42	Gabriela Rocio P. C.	Ecuatoriana	16-9-09	Ávila
43	Nilda C. S.	Boliviana	21-9-09	Sant Pere de Ribes (Barcelona)
44	Heather Ann R.	Inglesa	4-10-09	San Fulgencio (Alicante)
45	Josefa R. V.	Española	4-10-09	Vilaseca (Tarragona)

MUERTES EN INVESTIGACIÓN

Nº	NOMBRE	NACIONALIDAD	FECHA	LUGAR
1	Marta del C.	Española	24-1-1009	Sevilla
2	Josefa M. L.	Española	18-6-09	La Línea de la Concepción (Cádiz)

Fecha: 5 de octubre de 2009